

อากาศแปร ชาวสวนล้นจี่แม่กลอง ห่วงพังเสียหายสาหัส!

สเกิปพิเศษ

๑ สราวุธ ศรีธนาภัณฑ์
สมุทรสงคราม

แม่กลองเป็นเมือง 3 น้ำ คือน้ำจืด น้ำเค็ม และน้ำกร่อย ทำให้มีศักยภาพ ในการทำเกษตรและประมง ยิ่งเฉพาะอาชีพ เกษตรกรรม ในเรื่องของการเพาะปลูก พืชผักผลไม้ต่างๆ เช่น มะพร้าวพันธุ์ลูก มะพร้าวพันธุ์ทำน้ำตาลมะพร้าวพันธุ์น้ำหอม และผลไม้ที่ขึ้นชื่อของเมืองแม่กลอง อีก 2 ชนิดคือ ส้มโอ และล้นจี่

ชาวแม่กลองปลูกล้นจี่หลายหมื่นไร่ และปลูกได้อยู่ในเขต อำเภอมัทพวา และอำเภอบางคนที่ ส่วนอำเภอเมืองปลูกไม่ได้ผล เพราะเป็นพื้นที่น้ำเค็ม แต่การปลูกล้นจี่ที่ได้ผล เพราะแม่กลองเป็น เมือง 3 น้ำ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ส่งผลให้ล้นจี่ของเมืองแม่กลอง มีรสชาติอร่อยมาก เป็นที่ต้องการของชาวไทยและชาวต่างประเทศ ล้นจี่เมืองแม่กลอง จึงเป็นที่ต้องการของตลาด ยิ่งเฉพาะตลาดใน เอเชียและยุโรป ในปีไหน ล้นจี่ ติดดอกออกผลดี จะทำรายได้ให้ กับตัวเกษตรกร และทางจังหวัดสมุทรสงครามมากมายมหาศาล

แต่ธรรมชาติของล้นจี่เมืองแม่กลอง คือ จะติดดอกออกผล ต่อเมื่อ สภาพอากาศดีใจ หากปีไหนอากาศหนาว อุณหภูมิอยู่ใน ราว 15-17 องศาเซลเซียส ล้นจี่จะติดดอกออกผลในระดับที่ดีมาก

คือประมาณ 5 พันต้นขึ้นไป แต่ถ้าปีไหนอากาศร้อนอบอ้าว แดดยังมีฝนโปรยปรายล้นจี่จะไม่ติดดอกออกผลแต่จะออกเป็นใบอ่อนแทน หรือไม่ก็กิ่งก้านตายกันไปเลยก็มี ส่วนใหญ่ล้นจี่เมืองแม่กลอง จะติดดอกออกผล 1 ปีเว้น 1 ปี หรือ ออก 1 ปี เว้น 2-3 ปี ทั้งนี้ อยู่ ที่สภาพอากาศ และการทำบำรุงสวนล้นจี่ของตัวเกษตรกรเองว่าจะดูแลได้ดีเพียงใด

เกษตรกรชาวสวนล้นจี่แม่กลอง ต้องทำใจกับผลผลิตแต่ละปี และที่สำคัญคือ ต้องมีทุนสำรองไว้กินไว้ใช้ เพราะจะหวังรายได้จากการขายล้นจี่นั้นคงริบหรี่ มีความหวังน้อยมาก แต่ถ้าปีไหนติดดอกออกผลดี ปีนั้นเกษตรกรชาวสวนล้นจี่ เป็นเศรษฐีกันหลายคน ส่วนเรื่องราคา ไม่ต้องกล่าวถึง ล้นจี่มีคุณภาพ เกรดเอ ราคาไม่เคยต่ำกว่าโลกรั่มละ 100 บาท เกรดรองลงมาอีก 80-40 บาท

2 ปี มาแล้ว ที่สภาพอากาศร้อนอบอ้าว และมีฝนกรดเกิดขึ้น ส่งผลกระทบกับผลผลิตล้นจี่มากเหมือนกัน เพราะล้นจี่เกือบไม่ติดดอกออกผลเอาเสียเลย ส่วนในปีนี้ ทำท่าทีว่าจะติดดอกออกผล เมื่อต้นฤดูหนาว ราวเดือนธันวาคม 2553 ปรากฏว่า อากาศหนาว เพียง 1-23 วัน หลังจากนั้น ก็กลับไปร้อนอบอ้าวตามปกติ บางครั้งมีฝนโปรยปรายลงมาด้วย ที่สำคัญเป็นฝนกรด ที่เป็นอันตราย กับพืชผักผลไม้ รวมทั้งคนและสัตว์ด้วย ทำให้ล้นจี่ติดดอกออกผลแบบเสียไม่ได้ และล้นจี่ที่ติดดอกออกผลในปี 2554 นี้ เป็นล้นจี่ ปุ่มที่ 4 ปุ่มสุดท้ายของฤดูกาล หากหมดปุ่มนี้ แล้วรับรองได้เลยว่า ในปี 2554 จะไม่มีล้นจี่เมืองแม่กลองออกจำหน่าย ที่วางขายริมทาง

ริมถนนนั้น เป็นลันจี้จังหวัดอื่น แต่มาใช้ชื่อลันจี้แม่กลอง

นายสนธยา ดันติรักษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 ตำบลสวนหลวง อำเภอยัมพวา จ.สมุทรสงคราม เจ้าของสวนลันจี้ชื่อดัง และมีผลผลิตที่ดีที่สุดในจังหวัดสมุทรสงคราม กล่าวว่า ตนเองปลูกลันจี้ไว้ประมาณ 40-50 ต้น กล่าวว่า ขณะนี้ลันจี้ในสวนของตนกำลังติดเป็นเมล็ดแก้ว และคาดว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ประมาณ 30 เปอร์เซนต์ แม้ว่าช่วงนี้สภาพอากาศจะเริ่มร้อนอบอ้าวบ้าง แต่ก็ไม่มีผลกระทบกับลันจี้แต่อย่างใด ดังนั้นในช่วงนี้เกษตรกรชาวสวนควรให้น้ำต้นลันจี้เล็กน้อยและยังไม่ควรฉีดยาฆ่าแมลงเพราะจะทำให้ผึ้งที่นำมอลงไว้ตายได้ อย่างไรก็ตาม ปีนี้ตนอยากให้จังหวัดสมุทรสงครามมีการจัดงานลันจี้เพราะเชื่อว่าจะมีลันจี้จำหน่ายให้กับผู้บริโภคอย่างแน่นอน

ทางด้าน **นายเฉลิม บุรุษภัก** อายุ 59 ปี กำนันตำบลแควอ้อม อ.ยัมพวา จ.สมุทรสงคราม เกษตรกรชาวสวนลันจี้ตัวจริง เสียใจจึงกล่าวว่า ลันจี้ถือเป็นผลไม้เศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ เกษตรกรชาวสวนไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปีนี้ก็เช่นเดียวกันแม้ว่าลันจี้จะให้ผลผลิตไม่ถึง 20 เปอร์เซนต์แต่ก็ทำให้ชาวสวนมีความหวัง โดยเฉพาะที่สวนของตนซึ่งมีลันจี้ประมาณ 50 ต้น ขณะนี้เริ่มเคล็ดเม็ดหรือเป็นเมล็ดแก้วแล้ว ส่วนสภาพอากาศที่ร้อนขึ้นช่วงนี้ก็ไม่มีผลกระทบกับลันจี้มากนัก จะมีก็แต่ทำให้ลูกลันจี้เล็กลง ซึ่งหากเกษตรกรชาวสวนหมั่นใส่ปุ๋ยและให้น้ำก็จะทำให้ลันจี้รสชาติดีและลูกใหญ่เหมือนเดิม พร้อมทั้งขอฝากไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการเตรียมความพร้อมด้านการตลาดและเตรียมจัดงานเทศกาลลันจี้เพื่อรองรับผล

ผลิตไว้ด้วย ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่อีกด้วย

ในขณะที่เกษตรกรชาวสวนลันจี้ หลายแห่งที่ลันจี้ไม่ติดดอกออกผล หรือติดดอกออกผลน้อย ต้องนำผึ้งมาเลี้ยง เพื่อจะได้ช่วยผสมเกสรลันจี้ ทำให้ลันจี้ติดดอกออกผลมากยิ่งขึ้น แต่วิธีการเอาผึ้งมาเลี้ยง เพื่อผสมเกสรลันจี้ ในปัจจุบัน เริ่มไม่ได้ผล ด้วยสาเหตุแห่งสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย เมื่อสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย เกษตรกรชาวสวนลันจี้หลายแห่งจึงลงใช้เวทมนตร์คาถาไสยศาสตร์เข้ามาช่วย เพื่อลันจี้จะได้ติดดอกออกผลดี เช่น การทำการเซ่นไหว้เจ้าที่เจ้าทาง ผีสงนางไม้ รุกขเทวดา ในสวนลันจี้ เพื่อต้องการให้ลันจี้ติดดอกออกผล พร้อมบูชาแม่พระธรณี แม่พระคงคา และเจ้าแม่ฟ้าภาคฯ ช่วยให้ธรรมชาติเป็นไปตามปกติ คือถึงฤดูหนาว ให้หนาว ฤดูร้อน ให้ร้อน ฤดูฝน ให้ฝนตก ถูกต้องตามฤดูกาล นับว่าเป็นพิธีการ เช่นเดียวกับการเท่งนางแมวในภาคอีสาน ที่ต้องการให้ฝนตก ซึ่งพิธีการดังกล่าว เพิ่งจะเกิดขึ้นที่เมืองแม่กลอง เมืองสอง

สามน้ำแห่งนี้

ชาวสวนลันจี้หลายแห่งทนสภาพอากาศร้อนชื้นแฉะไม่ไหว ตัดโค่นต้นลันจี้ทิ้งไปมากมายหลายสวนเหมือนกัน หันไปปลูกพืชอื่นๆ เช่น ส้มโอ และมะพร้าวน้ำหอม ที่มีรายได้ดี และมีผลผลิตตลอดปี แม้ราคาจะขึ้นลงตามราคาตลาดก็ตาม แต่ก็มีจำหน่ายตลอด ปี โดยเฉพาะส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ที่ขึ้นชื่อของเมืองแม่กลองที่ราคาไม่เคยตกต่ำ ลดลงถึงก็โลกรัมละ 20 บาท ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มะพร้าว น้ำหอมก็เช่นเดียวกัน กำลังไปได้ดี ในตลาดต่างประเทศ ราคาจากสวนลูกละ 4-5 บาท สู่ท้องตลาด 10-15-25 บาท เกษตรกรชาวแม่กลองหลายรายที่โค่นลันจี้ทิ้ง และหันมาปลูกส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ และมะพร้าว น้ำหอม ทดแทน

นอกจากการโทษดินฟ้าอากาศที่ไม่เต็มใจ ให้ลันจี้ติดดอกออกผล จนทำให้เกษตรกรโค่นต้นลันจี้ทิ้งแล้ว ชาวบ้านและนักวิชาการบางคนยังเชื่อว่า สาเหตุที่ลันจี้เมืองแม่กลอง ไม่ติดดอกออกผล และผลไม้อื่นๆ ของเมืองแม่กลอง ที่ไม่ให้ผลผลิตที่ดีเหมือนในอดีต

เป็นเพราะว่า พื้นที่สวนเกษตรอัมพวา และพื้นที่สวนเกษตรบางคนที่อยู่ใกล้โรงไฟฟ้าราชมงคลไป ทำให้ถูกผลกระทบในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ และดินฟ้าอากาศ ฝนที่ตกลงมา ที่เรียกกันว่า ฝนแฉะ ก็เป็นฝนกรด อากาศที่ร้อนอบอ้าวผิดปกติ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวอ้าง อยากให้หน่วยงานราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือนักวิชาการ ช่วยวิจัย ช่วยพิสูจน์ หากความจริง ก่อนที่โรงไฟฟ้าราชมงคลจะตกเป็นจำเลย

แต่อย่างไรก็ดี ก็อยากให้ชาวสวนลันจี้ ที่พอมีทางออกอยู่บ้างอย่าเพิ่งท้อถอย ตัดโค่นต้นลันจี้ทิ้งหมด เพราะประเดี๋ยว คำขวัญของจังหวัดสมุทรสงคราม จะต้องเปลี่ยน จาก “เมืองหอยหลอด ยอดลันจี้” มาเป็น “เมืองหอยหนึ่ ลันจี้หุดหาย หอยหลอดหมดลายน ลันจี้หายเกลี้ยง” ฟังๆ ดู มันหดหู่หัวใจ เมืองแม่กลอง เมืองสามน้ำ มีผู้กล่าวขานความต่อว่า เป็นเมือง 4 น้ำ น้ำที่ 4 คือน้ำใจ คนแม่กลองรวยน้ำใจ แต่เรายังขาดอีกน้ำหนึ่ง คือ “น้ำยา” ที่จะมาแก้ปัญหาต่างๆ ของชาวแม่กลองได้